

T.C.
MILLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/16629-16630 GK 16
7/16741 GK 17
7/17378 GK 26
7/18299 GK 21
7/18301
7/18313-18315
21.11.2024
7/18321 GK 29
7/18324

Sayı : E-32661919-610- 145
Konu : Yazılı Soru Önergelerinin Cevabı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi : a) 02/10/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1503002 sayılı yazınız.
b) 04/10/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1504468 sayılı yazınız.
c) 16/10/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1513275 sayılı yazınız.
ç) 23/10/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1518331 sayılı yazınız.

Bakanlığımıza İlgi (a-b-c-ç)'de kayıtlı yazıyla iletilen Niğde Milletvekili Ömer Fethi GÜRER'in 7/16629, Batman Milletvekili Zeynep ODUNCU KUTEVİ'nin 7/16630, Gaziantep Milletvekili Hasan ÖZTÜRKMEN'in 7/16741, Balıkesir Milletvekili Serkan SARI'nın 7/17378, Şanlıurfa Milletvekili Mahmut TANAL'ın 7/18299, İstanbul Milletvekili Özgür KARABAT'ın 7/18301, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk GERGERLİOĞLU'nun 7/18313, Hakkari Milletvekili Öznur BARTİN'in 7/18314, İstanbul Milletvekili İsa Mesih ŞAHİN'in 7/18315 ve 7/18321 ile Trabzon Milletvekili Yavuz AYDIN'ın 7/18324 esas numaralı yazılı soru önergeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler Ek'te sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yusuf TEKİN
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi (24 Sayfa)

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/18321 GK 29

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ İSA MESİH ŞAHİN'İN 7/18321 ESAS NUMARALI YAZILI
SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun “Okula Devam” başlıklı;

52’nci maddesinde “Her öğrenci velisi yahut vasisi veya aile başkanı çocuğunun mecburi ilköğretim kurumuna muntazaman devamını sağlamakla ve özrü yüzünden okula gidemeyen çocuğun durumunu en geç üç gün içinde okul idaresine bildirmekle yükümlüdür. Mülki amirler, ilköğretim müfettişleri ve zabıta teşkilatı ilköğrenim çağındaki çocukların mecburi ilköğretim kurumlarına devamlarını sağlamakla veli yahut vasi veya aile başkanlarına ve okul idarelerine yardımla ve her türlü tedbiri almakla vazifelidirler.”,

53’üncü maddesinde “Okula devam etmeyen öğrencilerin devamsızlık sebepleri okul idarelerince ve ilköğretim müfettişlerince araştırılarak devama engel olan maddi ve manevi sebeplerin giderilmesine çalışılır. Bu sebeplerin giderilmesi mümkün olmadığı takdirde durum, köylerde muhtara, diğer yerlerde mülki amirlere bildirilir. Bu makamlarca gerekli tedbirler alınır.

Okul idareleriyle muhtar ve mülki amirlerin bu vazifeleri devamsız öğrenciler hakkındaki kovuşturmanın her safhasında devam eder.”,

55’inci maddesinde “Hastalık, sel, kar, deprem ve yangın gibi okul idaresince takdir edilecek sebeplerle okula gelemeyen öğrenciler izinli sayılırlar. Bu hallerin dışında 53’üncü madde gereğince yapılacak teşebbüs ve alınacak tedbirlere rağmen;

- a) Çocuğunu okula göndermeyen;
 - b) Verilen izin müddetini geçiren;
 - c) Geç nakil yaptıran;
 - d) Okul çevresi dışına çıkarak izini kaybettiren;
 - e) Çocuğunun devamsızlık durumunu özürsüz olarak zamanında okul idaresine bildirmeyen;
- Öğrencinin veli veya vasi veya aile başkanları, okul idaresince köylerde muhtarlığa, diğer yerlerde mülki amirliğe hemen bildirilir. Muhtarlar ve mülki amirler en geç üç gün içinde durumun veli veya vasi veya aile başkanlarına tebliğini sağlarlar. Yapılan tebliğde okulca kabul edilecek geçerli sebepler dışında çocuğun okula gönderilmemesi hâlinde idarî para cezasıyla cezalandırılacağı bildirilir.”,

56’ncı maddesinde “Muhtarlıkça veya mülkî amirce yapılan tebliğe rağmen çocuğunu okula göndermeyen veli veya vasiye okul idaresince tespit edilen çocuğun okula devam etmediği beher gün için onbeş Türk Lirası idarî para cezası verilir. Bu para cezasına rağmen çocuğunu okula göndermeyen veya göndermeme sebeplerini okul idaresine bildirmeyen çocuğun veli veya vasisine beşyüz Türk Lirası idarî para cezası verilir.” hükümleri yer almaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliğinin “Devam, devamsızlığın izlenmesi ve izin verme” başlıklı 18’inci maddesinin 1. fıkrasında “Çocukların devamsızlıkları, okul öncesi eğitim kurumlarında okul öncesi öğretmeni, ilkokullarda sınıf öğretmeni, ortaokul ve imam-hatip ortaokullarında ise okul yönetimi tarafından e-Okul sistemine işlenir ve yöneticiler tarafından takip edilir.” ve 3. fıkrasında “İlköğretim kurumlarında öğrencilerin okula devamları zorunludur.

a) İlköğretim kurumlarına kaydedilen mecburi ilköğretim çağındaki öğrencilerin velileri ile okul yönetimleri, il/ilçe millî eğitim müdürlükleri, maarif müfettişleri, muhtarlar ve mülki amirler 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun ilgili hükümleri gereğince çocukların okula devamını sağlamakla yükümlüdürler.

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

b) Okula gelmeyen, bir derse girdiği hâlde bir veya daha fazla derse özürsüz olarak girmeyen öğrencinin durumunu ders öğretmeni okul yönetimine, okul yönetimi ise velisine ivedilikle bildirir. Okula gelmeyen öğrencinin devamsızlığı tam gün, diğerleri yarım gün sayılır.

c) İlköğretim kurumlarındaki öğrencilerden, okulun bulunduğu yerleşim biriminin dışına çıkan, adresi bulunmayan ve okulu olmayan bir yere gidenlerin durumu, okul yönetimince e-Okuldaki devam bölümüne zamanında işlenir. Öğrencilerin devamsızlıkları, e-Okul sistemi üzerinden okul yönetimince günlük olarak takip edilir.” hükümleri yer almaktadır.

Ortaöğretim düzeyinde çağ nüfusunda olup örgün veya yaygın eğitim kurumlarında yer almayan öğrencilerin tespiti ve eğitim sistemine dâhil edilmesi kapsamında bu öğrencilerin tespit edilmesi, öğrencilerle/ailelerle iletişimin sağlanması, eğitim süreçlerine dahil edilebilmesi adına gerekli rehberlik ve yönlendirmenin sağlanarak ilgili bakanlıklarla iş birliği içinde örgün/yaygın eğitim kurumlarına devamlarının önündeki engellerin kaldırılması amacıyla izleme, değerlendirme ve müdahale sisteminin oluşturularak okul terki ve örgün eğitim dışında kalan çocuklar konusunda Türkiye çapında toplumsal farkındalık, iletişim ve iş birliği oluşturmak adına Devamsızlık ve Okullaşma Süreçlerinin Takibi (DOST) Projesinin çalışmaları başlatılmıştır.

IPA II Döneminde Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti ortak finansmanı ile 2021-2024 yılları arasında Ortaöğretimde Devam ve Okullaşma Oranlarının Artırılması Operasyonu yürütülmüştür. Tüm resmi ortaöğretim okullarında kapsamlı bir önleme, müdahale ve telafi modelinin geliştirilmesi ve uygulanması yolu ile ortaöğretim kademesinde devam ve okullaşma oranlarının artırılmasına yönelik çabaların desteklenmesinin amaçlandığı projede;

- Kapsamlı bir önleme, müdahale ve telafi modeli geliştirilmiş olup 50 pilot okulda uygulanmıştır. Devamsızlık ve erken okul terki konulu bir ulusal strateji belgesi ve pilot okul eylem planları hazırlanmıştır. MEB ilgili mevzuatı eğitime katılım açısından incelenip gerekli değişiklik önerileri geliştirilmiştir. Önleme, müdahale ve telafi modelinin uygulanması için gerekli olan ekipman ve malzeme açısından 50 pilot okulda etkinlik laboratuvarları yapılmıştır.

- İlgili önlemlerin daha da geliştirilmesi için ortaöğretim öğrencilerinin sistematik olarak izlenmesine ve erken okul terki riski altındaki kız ve erkek çocuklarının erken tespiti için çoklu veri noktaları kullanan bir erken uyarı sistemi geliştirilmiştir.

- Eğitime erişimin artırılması ve okuldan erken ayrılma/devamsızlık ile mücadele hedefi doğrultusunda MEB çalışanları ve ilgili hedef gruplara yönelik çeşitli eğitimler ve farkındalık artırma faaliyetleri gerçekleştirilmiştir.

- Eğitime katılımın önemi konusunda ilgili MEB Genel Müdürlüklerinin personeli, öğretmenler ve okul idarecileri, özellikle de erken okul terki ve sınıf tekrarı riski taşıyan ortaöğretim öğrencileri (en dezavantajlı gruplar), bunların ebeveynleri ile sivil toplum kuruluşları (STK'lar) gibi hedef gruplara odaklanarak ilgili kurumlar ve genel olarak da halk arasında farkındalık arttırmaya odaklı bir dizi faaliyet yürütülmüştür.